

ادامه روند دریافت یارانه ۹ دهک درآمدی جامعه

فقط ۲ صدک بالای جامعه یارانه نقدی دریافت نمی کنند

گزارش

دولت سیزدهم تأکید کرد یارانه نقدی هیچ خانواری قطع نخواهد شد، مگر آنکه با اعمال به‌روزرسانی داده‌ها، جابه‌جایی صورت گیرد. به‌عنوان نمونه در دی‌ماه امسال ۶۰ هزار خانوار جدید مشمول یارانه نقدی شدند و در مقابل همین تعداد خانوار نیز یارانه نقدیشان قطع شد. طبق گفته مستولان، دارایی‌های افراد با کدملی منحصر به فرد از قبیل میزان وام دریافتی، سود و تراکنش‌های بانکی، خودرو، حقوق، سفر خارجی و... معیارهای وسیع سنجی خانوارهاست. بنابراین دولت سیزدهم تصمیمی برای حذف یارانه نقدی دهک‌های ۸ و ۹ نخواهد داشت و هر ۶ ماه یک‌بار بر اساس قانون به‌روزرسانی داده‌های پایگاه اطلاعات ایرانیان، نسبت به حذف یا مشمول شدن یارانه نقدی خانوارها اقدام می‌کند.

رئیس مرکز مطالعات و اطلاعات رفاه ایرانیان خیر داده است که بر اساس تکلیف قانونی بودجه سال ۱۴۰۲ و اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در دی‌ماه سال جاری با عنایت به وسیع‌سنجی جدید خانوارها و براساس آخرین امر و اطلاعات ثبتی و متنقن از دستگاه‌های متولی، اطلاعات خانوارها به‌روزرسانی شد.

علیرضا محمدی تغییرات و جابه‌جایی افراد در دهک‌های مختلف درآمدی را بسیار اندک عنوان کرده و گفته که در محدوده صرفاً دو صدک بالایی یعنی صدک ۹۹ و ۱۰۰ تغییرات ملموس است که بر اساس به‌روزرسانی جدید، ۶۰ هزار خانوار جدید مشمول دریافت یارانه معیشتی شدند و ۶۰ هزار خانوار جدید

دیگر نیز به دهک دهم و صدک‌های بالایی اضافه شدند و مشمول دریافت یارانه نمی‌شوند. در دومین ماه سال گذشته دولت سیزدهم اقدام به مردمی‌سازی اقتصاد کرد که در آن با حذف ارز ترجیحی، اصلاح نظام یارانه‌ای کشور را در دستور کار خود قرار داد. بر این اساس در اردیبهشت‌ماه سال گذشته دولت نسبت به پرداخت یارانه‌ای با مبلغ جدید اقدام کرد که طی آن با حذف دهک دهم (پدرآمد)، برای دهک اول تا سوم مبلغ ۴۰۰ هزار تومان به ازای هر نفر و برای دهک چهارم تا نهم ۳۰۰ هزار تومان برای هر نفر واریز شد، اما مسأله‌ای که آن روزها اغلب ثبت‌نام‌شدگان یا جاماندگان یارانه نقدی با آن مواجه بودند، عدم تعیین تکلیف آنها از سوی

سازمان‌های ذیربط همچون سازمان هدفمندی یارانه‌ها و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بود که از مدت‌ها ذهن ثبت‌نام‌شدگان را به خود درگیر کرده بود. براساس اطلاعات و بررسی‌های صورت گرفته، سامانه پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان تا قبیل از دولت سیزدهم و تا آن زمان به‌روزرسانی نشده بود و به‌صورت نقری دهک‌بندی شدند برخلاف وعده‌های داده شده از سوی مستولان وقت این وزارتخانه اقدامی صورت نگرفته بود.

بر اساس اطلاعات دریافتی، سامانه پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان از سال ۹۸ تا اواسط نیمه اول سال گذشته به‌روزرسانی نشده بود و همین امر باعث اختلال در روند مشمولان یارانه نقدی شده بود تا جایی که محمدهادی زاهدی‌وفا، سرپرست

تحلیل داده‌ها بر اساس صدک‌بندی انجام می‌شود

پایش داده‌ها و معیارهای ارزیابی وسیع سنجی دهک‌های درآمدی و سیاستگذاری‌های دهکی اعمال می‌شود اما نظارت‌ها، تحلیل‌ها و دقت‌ها به صورت صدکی انجام خواهد شد

علیرضا صوت‌کبیر / ایران

وقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این باره گفته بود که از سال‌های گذشته تاکنون دو دسته اطلاعات وجود داشته است که یک دسته از این اطلاعات شفاف و واقعی بودند و دسته‌های دیگر نادرست ارزیابی شده‌اند و هر دو دسته این اطلاعات در بانک‌های اطلاعاتی وجود داشته است. به همین خاطر برای اینکه سره را از ناسره تشخیص دهیم با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی دولت الکترونیک درصدد هستیم علاوه بر آنکه شیوه رسانی آزمایی اطلاعات را تغییر دهیم یک‌بار برای همیشه این نوع سوءتفاهم‌ها را از بین ببریم، لذا روز کار بر این است که شیوه دهک‌بندی بزرودی تغییراتی خواهد داشت و مردم قطعاً از این سردرگمی رهایی می‌یابند.

معنای دیگر سخن سرپرست وقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی این بود که از ابتدای امسال داده‌های پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان پایش خواهد شد. بنا بر اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، این وزارتخانه از شهریورماه امسال اقدام به به‌روزرسانی داده‌های پایگاه اطلاعات ایرانیان کرد تا براساس آن بتواند معیارهای لازم را برای وسیع‌سنجی خانوارها و دهک‌ها به دست آورد.

به عبارتی برای شناسایی خانوارهای مشمول دریافت یارانه نقدی یا حذف خانوارهای پدرآمد، دولت سیزدهم نیازمند اطلاعاتی بود که بتواند براساس آنها نسبت به اصلاح نظام یارانه‌ای اقدام کند.

تغییر در شیوه دهک‌بندی درآمدی، اولین گام در اصلاح نظام یارانه‌ای

برای آنکه تحلیل، دقت و عدالت در رصد داده‌های پایگاه رفاه ایرانیان به بهترین شکل انجام شود تا براساس آن شاخص‌های وسیع‌سنجی نیز تعیین شود، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اولین گام اقدام به تغییر در دسته‌بندی درآمدی خانوارها از دهک به صدک کرد. بر این اساس تا پایان آبان‌ماه امسال، دهک‌های درآمدی از بعد خانواری خارج و به صورت نقری دهک‌بندی شدند تا اینگونه فاصله دهک‌ها رند و ساده شوند. در گام بعدی، دهک‌های درآمدی به صورت صدک دسته‌بندی شدند تا تحلیل بین دهک‌ها گلی نباشد و خیلی ریزتر و دقیق‌تر مورد بررسی قرار گیرند، از این رو هر دهک درآمدی تبدیل به ۱۰ قسمت و به عبارتی صدک شد.

بنابراین در پایان آبان‌ماه دهک‌های ده‌گانه درآمدی به ۱۰۰ قسمت تقسیم شدند. به عبارتی هر دهک به ۱۰ قسمت تقسیم شد که در هر صدک حدود ۲۹۰ هزار خانوار وجود دارد.

طبق این تغییرات، دیگر همه خانوارهای دهک ۱۰ دریافت یارانه نقدی محروم نمی‌شوند، چراکه به گفته معاون رفاهی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از این پس اگر قرار است حذفی صورت بگیرد، به صورت صدکی است مثلاً تغییر دهیم یک‌بار برای همیشه این نوع سوءتفاهم‌ها را از بین ببریم، لذا روز کار بر این است که شیوه دهک‌بندی بزرودی تغییراتی خواهد داشت و مردم قطعاً از این سردرگمی رهایی می‌یابند.

بنابراین برای پایش داده‌ها و معیارهای ارزیابی وسیع‌سنجی دهک‌های درآمدی، سیاستگذاری‌های دهکی اعمال می‌شود اما نظارت‌ها، تحلیل‌ها و دقت‌ها به صورت صدکی انجام خواهد شد.

معیارهای مبتنی بر صدک‌بندی برای آزمون وسیع خانوارها

دسترسی به میزان و تعیین دارایی‌های هر فرد بر اساس «کد ملی» است. با داشتن یک کد ملی معلوم می‌شود که فرد چه دارایی‌هایی دارد، لذا براساس آن میزان وسیع مشخص و بعد این وسیع بین صدک تقسیم و دقیقاً مشخص می‌شود که وسیع هر فرد به چه گونه‌ای است و در چه صدکی قرار می‌گیرد. یکی از شاخص‌های تأثیرگذار در داده‌های پایگاه رفاه ایرانیان، شاپرک است. بنا به گفته علیرضا عسگریان، معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، هزینه‌ای که خانواده انجام می‌دهد به صورت ریز تحلیل، همچنین ابتدا و انتهای دوره مالی‌شان نیز استخراج می‌شود. حتی میزان وام دریافتی، سود بانکی، تعاملات بانکی، ساناتا و پایا نیز استخراج و بعضاً «پورس» و «اسفر» خارجی هم معدل گیری می‌شود. داده‌های مربوط به خانواده، بُعد خانوار و ساختار خانواده؛ بُعد خانوار یعنی چند نفر هستند. ساختار خانواده یعنی چند نفر از فرزندان‌شان در سن ازدواج و چند تا در سن ایجاد مشاغل هستند. آیا فرزندی دارند یا در خانواده بیمار و معلول هست؟ یا چند نفر حقوق بگیر هستند؟

اقتصادی

همچنین داده‌های مربوط به وسیله نقلیه، کیفیت و نوع وسیله نقلیه از دیگر معیارهاست. البته بنا به گفته عسگریان، فقط تعداد نیست بلکه کیفیت وسیله نقلیه و همچنین داده‌ها در مورد مسکن هم خیلی مهم است. داده‌های حقوق فرد و دستمزدشان، خصوصاً جایی که به صورت رسمی و غیررسمی حقوق‌شان را می‌گیرند.

ادامه روند طرح‌های معیشتی دولت در سال آینده

دولت سیزدهم در راستای امنیت پایدار غذایی در ۷ دهک اول درآمدی، طرح‌های حمایتی و معیشتی خود را در قالب طرح‌های کالابرگ الکترونیک، یسنا و تغذیه سالم برای کودکان دچار سوءتغذیه در سال آینده نیز ادامه خواهد داد. در همین حال سید صولت مرضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته است که دولت یک‌سری سیاست‌های کمک‌معیشتی و تشویقی برای مردم در نظر دارد تا به شکلی بتواند قیمت‌ها را متعادل کند. مرضوی در مورد اختصاص کالابرگ هم گفت: در بودجه سال آینده یارانه نقدی تا میزانی که مصوب شده است حتماً ادامه دارد و تحت هیچ شرایطی یارانه نقدی حذف نخواهد شد، اما دولت سیاست‌های تشویقی و کمک‌معیشتی برای مردم در نظر دارد تا بتوانیم به شکلی قیمت‌های کالاها را اساسی‌تر و متعادل و این موضوع را عملیاتی کنیم.

جابه‌جایی ۷ میلیون نفر بین دهک‌ها با ارزیابی دقیق

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اینکه از این پس همه برنامه‌های اعتباری دولت در پایگاه رفاه ایرانیان وارد می‌شود درباره زمان اجرای شدن صدک‌بندی خانوارها گفت: صدک‌بندی اجرایی و کاملاً مشخص است و ما خیلی راحت می‌توانیم این را به صدک‌بندی انتقال دهیم. هر ۶ ماه یک‌بار با سالی یک‌بار باید داده‌های جدید را اعمال کنیم و در این صورت بین دهک‌ها جابه‌جایی شکل می‌گیرد. یک عده‌ای دهک‌شان بالاتر و برخی پایین‌تر می‌روند. آنهایی که از بالا می‌روند پایین‌تر، نشان دهنده این است که تحلیل و داده‌ها ما دقیق‌تر و عینی‌تر بوده، اما آنهایی که می‌روند بالاتر، نشان دهنده این است که استحقاق‌شان در دهک‌های بالاتر بوده است. علیرضا عسگریان تأکید کرد که با صدک‌بندی جدید یارانه کسی قطع نمی‌شود، مگر اینکه به دهک بالاتر رفته و جزو جمعیت پنج میلیونی دهک ۱۰ شوند اما پیش‌بینی ما این است که جابه‌جایی بین دهک‌ها حدود هفت میلیون نفر است بنابراین هفت میلیون نفر بین دهک‌ها جابه‌جا می‌شوند. از ۲۹ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر، هفت میلیون جابه‌جا می‌شوند. تعدادی از بالا می‌آیند پایین و برخی از پایین به بالا می‌روند.

«ایران» از دستاوردهای تجارت ترجیحی گزارش می‌دهد

رشد شاخص‌های صادرات ایران به اوراسیا

علی محمدی / ایران

اقدام کرد در غیر اینصورت نتیجه دلخواه به دست نمی‌آید و همواره در صادرات کالا با شکست مواجه می‌شویم. زمانی صادرات موفقیت‌آمیز خواهد بود که کالا و محصول در بازار هدف صادراتی به صورت مستمر عرضه شود.

حسین سرشاریان از فعالان اقتصادی نیز اعتقاد دارد که «فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان به صادرات جدید نگاه نمی‌کنند و همین امر سبب شده که برای فروش محصولات خود تنها به دنبال خریداران داخلی و عرضه محصول در بازار داخلی باشند.»

او با بیان اینکه اتاق بازرگانی ایران می‌تواند سمت و سوی صادرات را مشخص کند و به تجار مشاوره‌هایی بدهد که برای صادرات برنامه‌ریزی کنند، یادآور شد: در حال حاضر اتاق بازرگانی با تنش‌های متعددی روبه‌رو است و عملاً شاهد چنان‌بندی در این حوزه هستیم. امیدواریم با برگزاری انتخابات ریاست اتاق بازرگانی ایران (اول بهمن ماه سال جاری)، بخشی از مشکلات از بین برود و تجار در فضای دوستانه و بدون تنش نشست‌های تخصصی داشته باشند. سرشاریان اذعان داشت: چندماهه‌ای است که اتاق بازرگانی و فعالان اقتصادی از این شرایط دور ماندند و تنها جلسات دوره‌ای برگزار می‌شود که از آن هیچ خروجی به دست نمی‌آید چرا که تصمیم‌گیران در آن حضور ندارند.

او گفت: بر اساس پیش‌بینی‌هایی که سازمان توسعه تجارت دارد تا پایان سال، تجارت کشورمان با اتحادیه اوراسیا به بیش از ۷ میلیارد دلار می‌رسد. از همین رو اگر اتاق بازرگانی فعال‌تر شود و مجلس

تجارت

تجار و فعالان اقتصادی، برای ورود جدی‌تر به بازار اوراسیا در حال برنامه‌ریزی هستند و می‌خواهند تا حدود یکسال و نیم دیگر که ایران می‌تواند برای اولین بار تجارت آزاد را با کشورهای عضو اوراسیا (ارمنستان، بلاروس، روسیه، قرقیزستان و قزاقستان) آغاز کند، دست به باشند. دی ماه سال جاری توافقنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا امضا شد؛ این موافقتنامه بعد از تصویب در مجلس شورای اسلامی و مجلس کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا اجرایی خواهد شد. بدین جهت پیش‌بینی شده این موضوع حدود یک سال تا یک سال و نیم طول بکشد.

ضرورت احیای اتاق بازرگانی

در همین رابطه، بیژن سالاریان از تجاری که به روسیه رفت و آمد دارد به «ایران» گفت: روسیه برای همکاری‌های اقتصادی با ایران، تمایل زیادی دارد و لذا تجار ما هستند که می‌توانند آینده تجاری کشور را به سمت بهبود و یا تضعیف هدایت کنند. اگر تجار ایرانی براساس قواعد بین‌المللی فعالیت کنند و به قراردادهایی که امضا می‌شود پایبند باشند، تجارت کشور رونق می‌گیرد. او ادامه داد: یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی که صادرکنندگان کالاهای ایرانی دارند، خلف وعده است. در حالی که همه کشورها تجارت خود را جدی دنبال می‌کنند و بند بند تعهدات خود را عملیاتی می‌کنند، بعضاً شاهد آن هستیم که تجار ایرانی با تأخیر کالا را تحویل سفارش دهنده می‌دهند یا با کیفیت و استاندارد درخواست شده نسبت به صادرات اقدام نمی‌کنند.

سالاریان گفت: «از مجموعه‌هایی که توانسته به تعهدات خود عمل کند، می‌توان به خودروسازان اشاره کرد. ایران خودرو و سایپا پای میز مذاکره می‌نشینند و حرف‌های دهان پرکن و وعده‌های متعدد می‌دهند اما در عمل می‌بینیم که هیچ استراتژی‌ای ندارند و حتی روند کند آنها باعث می‌شود که کشورها، تمایل خود برای همکاری مشترک با خرید خودرو و قطعات خودرو از ایران را دست بدهند.»

او تصریح کرد: وقتی قرار است کالایی صادر شود باید طبق قواعد بین‌المللی

وزیر جهاد کشاورزی نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی را اعلام کرد

امیدآفرینی برای خودکفایی در تولید گندم

گزارش

امین محمودی

خبرنگار

نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ پس از تصویب در شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی از سوی وزیر جهاد کشاورزی رسماً اعلام شد. محمدعلی نیکبخت در نشست شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی با تشریح روند قانونی بررسی و تعیین قیمت محصولات راهبردی کشاورزی گفت: شورای قیمت‌گذاری با حضور همه اعضا و تبادل نظر در جلسات متعدد کارشناسی، قیمت خرید تضمینی گندم را ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان برای سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تعیین و مصوب کرد.

افزایش ۲۵۰ درصدی نرخ خرید تضمینی گندم

قیمت جدید خرید تضمینی گندم، افزایش ۱۷ درصدی را نسبت به نرخ خرید تضمینی در سال قبل (۱۵ هزار تومان) نشان می‌دهد، باوجود این بد نیست بدانیم که این نرخ نسبت به نرخ سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ یعنی سال آخر دولت دوازدهم (۵ هزار تومان) افزایش ۲۵۰ درصدی را به این اثبات می‌رساند که نشان‌دهنده توجه شایان دولت سیزدهم و وزارت جهاد کشاورزی به امر تولید و ممانعت از کسرتش واردات و ارزیابی است. در سال آخر دولت دوازدهم گندمکاران از تعیین غیرمنطقی نرخ خرید تضمینی این محصول بشدت گلایه‌مند بودند، به‌طوری که با تعیین قیمت ۵ هزار تومان برای هر کیلوگرم گندم، شاهد آن بودیم که میزان خرید تضمینی گندم توسط دولت با کاهش محسوس روبه‌رو شد و به ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسید. از طرف دیگر تولید این کالای اساسی نیز با افت ۵ میلیون تنی روبه‌رو شد و به ۸ میلیون تن رسید که این امر نشأت‌گرفته از بی‌رغبتی کشاورزان به کشت گندم و رفتن به سمت تولید محصولات عمدتاً آب‌بر کشاورزی بود.

همچنین در این سال شاهد آن بودیم که بخش زیادی از تولید گندم کشور به عراق و افغانستان قاچاق و بخش دیگری به‌عنوان خوراک دام مصرف شد. این در حالی است که در این سال رکورد ارزیبری گندم شکسته شد و ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار صرف واردات این کالای اساسی شد.

قاچاق معکوس گندم با نرخ ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان

قبل از سال زراعی جاری (۱۴۰۲-۱۴۰۳) در اواخر شهریورماه امسال قیمت ۳۲ قلم کالای اساسی برای سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تعیین شد. به‌طوری که قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد و براساس قانون باید در همان بجه‌ها زمانی از سوی وزیرجهاد کشاورزی به‌عنوان رئیس شورای قیمت‌گذاری کالاهای اساسی اعلام می‌شد. با این حال محمدعلی نیکبخت، وزیر جهاد کشاورزی با توجه به اینکه در سال گذشته تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران به دلیل افزایش جنبه‌بار، نرخ خرید تضمینی گندم صورت گرفته بود، رسماً این نرخ را اعلام نکرد تا با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه، وزارت اقتصاد و بانک‌مرکزی مشکلی بابت پرداخت مطالبات در سال آینده که موعود تحویل محصول گندمکاران است به وجود نیاید.

با این حال برخی از فعالان بخش کشاورزی به کاهش ۲ هزار تومانی قیمت خرید تضمینی در جلسه شورای قیمت‌گذاری که در اواخر شهریورماه تعیین شده بود (۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان) معترض هستند. این درحالی است که هم‌اکنون قیمت جهانی گندم در بازارهای مختلف در بهترین حالت به ۱۵ هزار تومان می‌رسد به همین دلیل اگر نرخ ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام می‌شد بدون شک با توجه به اختلاف ۴ هزار و ۵۰۰ تومانی قیمت داخلی گندم با قیمت خارجی آن، شاهد قاچاق معکوس گندم از مرزهای عراق، پاکستان و افغانستان به کشور بودیم که این امر می‌توانست اختلالات زیادی را در سیستم‌های توزیع آرد به وجود آورد.

تحقق خودکفایی با تخصیص بودجه بیش از ۲۰۰ همتی

وزارت جهاد کشاورزی با کمک شرکت بازرگانی دولتی و سازمان تعاون روستایی توانست در سال زراعی گذشته که شهریورماه امسال به پایان رسید حدود ۱۰ میلیون و ۴۰۰ هزار تن گندم به نرخ ۱۵ هزار تومان از کشاورزان خریداری کند، این در حالی است که تولید گندم به حدود ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رسیده بود. با این حال این میزان خرید تضمینی گندم کفاف آرد نان‌وایران را می‌دهد ولی برای رسیدن به خودکفایی کامل تولید گندم به حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون تن و خرید ۱۱ میلیون و ۱۱۰ هزار تن تا ۱۲ میلیون تن برسد که به‌نظرمی‌رسد در سال آینده کشورمان به آن نائل خواهد شد. به همین دلیل و با توجه به قیمت خرید تضمینی تعیین شده وزارت جهاد کشاورزی اگر بتواند ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم از کشاورزان خریداری کند باید بودجه‌ای بیش از ۲۰۱ هزار میلیارد تومان برای این امر اختصاص دهد.

